SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 20. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Vasa 6 19. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 15 December 1899. | Expedition: Kungstensgatan 56. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 19:e Årg.

Ellen Bergman.

Musikaliska akademiens konservatorium, som i dessa dagar afslutar sin höst termin, har för sångundervisningen under senaste tiden erhållit nya krafter. Vid början af förra årets höst termin blef nämligen hr O. Lejdström, f. d. elev vid konservatoriet, invald till efterträdare åt sin forne lärare därstädes, prof. Julius Günther, som vid 80 år trädde tillbaka såsom sådan. Vid början af konservatoriets arbetsår denna höst lämnade också fröken Ellen Bergman, äfven elev af Günther, sin befattning som biträdande sånglärarinna vid konservatoriet, sedan hon där i nära trettio år innehaft densamma. Vi ha förut omnämnt detta äfvensom att till hennes efterträdarinna valts fru Vendela Andersson-Sörensen, en sångtalang, väl bekant från den tid hon tillhörde kongl. operan härstädes.

Med den betydelse vårt konservatorium eger för musikodlingen hos oss, är det naturligt nog att allmänheten med intresse omfattar dess verksamhet och dess lärarepersonal; vi ha därför nu velat i ord och bild påminna om den afgående och tillträdande sånglärarinnan, därvid meddelande några korta biografiska notiser.

Eleonora (Ellen) Magdalena Bergman är född d. 5 jan. 1842 i Strängnäs, där fadern, Axel Th. Bergman, sedan prost och kyrkoherde, tjänstgjorde såsom director musices vid gymnasiet och undervisade sina barn i sång, piano-, violin- och violoncellspelning. Dottern Ellen tog, hurtig och energisk, violoncellen till sitt hufvudinstrument och fick utbilda sina musikanlag vid konservatoriet i hufvudstaden, där hennes konstnärsgry hade en god uppmuntran i morbroderns, professor F. V. Scholanders konstnärshem. Från 1864 till 1869 stannade fröken Bergman vid konservatoriet och tog 1867 organistexamen med högsta betygen. Efter slutade konservatoriestudier blef hon 1870 antagen som biträdande lärarinna i elementarsång vid konservatoriet och har sedan äfven verkat som sånglärarinna vid högre flickskolor i hufvudstaden, så vid statens normalskola, Åhlinska och Wallinska skolorna, hvarjämte hennes

Ellen Bergman.

Vendela Sörensen.

tid äfven räckt till för trägen privatundervisning. Såsom sångerska har fröken Bergman förr någon gång uppträdt offentligt och gjorde sig då bemärkt för särdeles omsorgsfull deklamation och uttrycksfullt, intelligent föredrag. Såsom rätt god violoncellist har hon äfven låtit höra sig, särskildt i den trio för kammarmusik, som på 1870-talet gaf soaréer, hufvudsakligen i landsorten, och som utgjordes af henne jämte den utmärkta, allt för tidigt bortgångna violinvirtuosen fröken Anna Agrell och pianisten fröken Eugenie Claeson, hvilken ännu stundom låter höra sitt smakfulla pianospel såsom ackompagnatris och vid konservatoriet länge haft befattning såsom sådan.

Af bekanta sångerskor som varit fröken Bergmans elever kunna nämnas fru Dagmar Bosse-Möller, hvilkens första sångundervisning leddes vid konservatoriet af henne, och vidare fruar Hjortberg (f. Wretmark) och Jonsson-Gründer. Fröken Bergman blef 1876 invald till ledamot af Musikaliska akademien. Man har i fröken Bergman ett vackert exempel på hur outtröttlig flit och sparsamhet kunna grundlägga ekonomiskt välstånd, som tillåter den, hvilken har sinne för högre mål än njutningar af detta lifvets goda, att ädelt verka för andras väl. Till Musikaliska akademien har fröken Bergman sålunda donerat en stipendiefond, för närvarande uppgående till 6,000 kronor, och en sådan tro vi oss veta äfven vara af henne donerad till normalskolan.

Vendela Sörensen.

Vendela Linnea Andersson-Sörensen är född den 19 november 1860 i Halmstad, där fadern var bosatt som musiker. Då denne afled och lämnade familjen i små omständigheter åtog sig en i Helsingborg bosatt väninna till hennes mor lilla Vendelas uppfostran, hvars musikaliska anlag och sånglust snart röjdes och utbildades så hastigt, att man ansåg henne som »underbarn» kunna låta höra sig offentligt. En konsertturné arrangerades, hvarvid den lilla sångerskan uppträdde jämte en med henne jämnårig violinist. Konsertresan utsträcktes äfven till Stockholm, där konstnärstriumferna emellertid togo en ända, då några familjer där, hvilka intresserade sig för den älskliga, begåfvade sångerskan, fingo moderns tillstånd att taga hennes uppfostran om hand. Hon intogs nu i en af hufvudstadens skolor och genomgick sedan en ansedd flickskola i Kalmar. Den musik hon där fick idka var hufvudsakligen pianospel; röstens utbildning fick tills vidare sparas. Efter skoltidens slut återkom hon hit 1877, och nu började sångstudierna på allvar under Isidor Dannströms ledning, såsom förut var bestämdt. Man vet med hvilket godt resultat; och samtidigt tog hon för Signe Hebbe lektioner i plastik. På scenen gjorde Vendela Andersson sin första, lyckade debut i december 1878 å Göteborgs Stora teater i hennes lärares lilla opera »Crispinos giftermål». Hon stannade där öfver vintern och sjöng Serpolette i »Cornevilles klockor» samt Adèle i »Den svarta dominon», återvände till Stockholm följande år och fortsatte sina sångstudier för samme lärare samt debuterade här å Nya teatern i sist nämnda rol. På denna teater uppträdde hon vidare framgångsrikt i flere operetter och mindre operor.

Med direktör Dannström och hans fru, af hvilka hon alltid omhuldats med mycken vänskap, fick hon vintern 1881—82 rekreera sig på en resa till Nizza och väckte både där och i Paris å några konserter uppmärksamhet som sångerska. Efter hemkomsten till Stockholm debuterade hon här å Kgl. Operan i september 1882 som Nemea i »Konung för en dag» och följande år som Cherubin och Mignon. Efter att sedan ha engagerats vid denna scen har hon där sjungit drottningens parti i »Hugenotterna», Madelaine i »Postiljonen», dottern i »Marco Spada», Henriette i »Muraren», Frasquita i »Carmen», Siebel i »Faust», Rosina i »Barberaren», lady Harriet i »Martha», Juana i »Spanska studenter», Marie i »Regementets dotter», Violetta i »Den vilseförda», Adèle i »Den svarta dominon» och har hon kreerat »Zephyrine» i »Diamantkorset» samt Virginie i »Paul och Virginie».

Pingstaftonen 1888 ingick Vendela Andersson äktenskap med tandläkaren i Köpenhamn Sophus Sörensen och lät sedan mera sällan höra sig offentligt. Emellertid lyckades dir. Lindberg i Göteborg att 1892 vinna fru Sörensen för ett gästspel därstädes å Stora teatern, och följande år fick man nöjet att på vår kgl. opera åter njuta af den behagliga sångerskans artistiska sång och dramatiska framställning. Hon uppträdde då (febr.—april) i några af sina glansroler: Violetta i »Den vilseförda», Zephyrine i »Diamantkorset», Adèle i »Svarta dominon» och Marie i »Regementets dotter», sista gången d. 14 april. Efter detta gästspel fick hon af konungen mottaga medaljen »Litteris et artibus».

Fru Sörensen har äfven gjort sig känd såsom framstående sånglärarinna, och bland dem som åtnjutit hennes undervisning kan nämnas operasångerskan fröken Anna Thulin. Efter sin makes frånfälle i början af detta år flyttade fru Sörensen tillbaka till hemlandet och blef, såsom förut är nämndt, i september vald till biträdande sånglärarinna vid konservatoriet.

Prenumerationsanmälan.

Sin 20:de årgång upplefver Svensk Musiktidning med nästa år och anbefaller sig i våra musikvänners åtanke. Behofvet äfven i vårt land af en musiktidning, tillgodoseende den allmänna musikbildningen — ej endast fackmusici af lägre eller högre ordning — är oomtvistligt, och att den plan, efter hvilken Svensk Musiktidning är redigerad, tillgodoser detta behof — nämligen af en populär-instruktiv musiktidning för den musikaliska allmänheten — tyckts bevisas däraf, att ***ingen annan tidning för musik så länge existerat i vårt land eller ens i den skandinaviska norden.*** Några misslyckade företag i den vägen hos oss kunna vi förbigå. Svensk Musiktidning har ej gjort till sin uppgift att hos allmänheten söka tillfredsställa ett lågt begär efter pikanterier och rafflande kritiker; den har ställt sin uppgift högre, afseende att tillgodogöra så väl vår konsthistoria genom ***kontinuerliga uppgifter om operaverksamheten och konsertväsendet*** i hufvudstaden samt genom ***biografiska uppgifter,*** som ock att i det allmänna musikvetandets intresse meddela ***notiser om musikvärldens viktigare tilldragelser*** i in- och utlandet, ***särskildt i Norges, Danmarks*** och ***Finlands*** hufvudstäder, ***instruktiva uppsatser,*** blandade med ***följetongsartiklar, musikpressens*** alster, ***musiklitteratur*** etc., hvarigenom både ***läroritkt och omväxlande innehåll*** erbjudes. ***Fina porträtt*** till biografierna illustrera hvarje nummer.

I det vi frambära vårt tack till dem, som hittills gynnat Svensk Musiktidning med prenumeration, hoppas vi på deras fortfarande intresse för densamma och att de äfven skola rekommendera den åt andra musikvänner.

Svensk Musiktidning *utgifves 1900, såsom förut, två gånger i månaden (utom juli—augusti, »den döda säsongen») till ett pris af* ***5 kronor*** *per år.* ***Musikbilagan,*** *ett* ***Musikalbum af valda piano- och sångstycken,*** *tillfaller endast* ***helårs-prenumeranter.*** *Mindre än hel årgång beräknas efter lösnummer (25öre).*

På tidningen prenumereras här å ***Expeditionen, Kungstensgatan 56,*** *3 tr., samt i* ***bok- och musikhandeln,*** *å posten och tidningskontor.* ***I landsorten*** *prenumereras bäst å* ***posten,*** *då tidningen*

fortast kommer prenumeranterna till handa.

Vördsamt anhålles att ***prenumeration*** *må ske* ***så snart som möjligt; vid direkt prenumeration*** *hos* ***Svensk Musiktidnings Expedition, Stockholm*** *(Kungstensgatan 56, 3 tr.), tillsändes tidningen prenumeranten kostnadsfritt* ***genast den utkommit.***

För att spara våra förra prenumeranter besvär vid prenumerations förnyelse, sända vi dem, såsom förut, årgångens första nummer, med anhållan att de som ***icke*** *vidare önska erhålla tidningen ville tillkännagifva detta åt budet eller å tidningsexpeditionen* ***före*** *andra numrets utsändande.* ***Senast*** *när budet kommer med andra numret torde det första återlämnas af dem, som ej förnya prenumerationen; af dem, som därmed fortsätta, torde då* ***till budet prenumerationsafgiften*** *mot* ***kvitto erläggas.*** *Dem, som behålla första numret utan att afsäga sig tidningen, anse vi oss alltså få fortfarande räkna som prenumeranter å densamma.*

Presentkort å tidningen finnas att tillgå å Expeditionen, i musik- och bokhandeln etc.

Vördsammast

Redaktionen.

Nytt och gammalt om Beethoven.

Efterlemnade anteckningar af *A. W. Thayer.*

I

Bland biografier öfver Beethoven intager ostridigt Alex. Wheelock Thayers första rummet, ehuruväl den icke blef afslutad. Det tredje af de hittills utkomna banden räcker endast till 1815, och utgifvandet af ett fjärde band uteblef genom Thayers död d. 15 juni 1897. Det är ej endast uppskattningen af konstnären och hans verk utan ännu mer den särdeles sorgfälliga skildringen af Beethoven såsom människa och karaktär, hvilket utmärker Thayers verk: ändock var Thayer icke musiker till sitt kall utan efter hvartannat bibliotekarie, legationssekreterare och slutligen amerikansk konsul i Triest. Med förvånansvärd flit har han samlat allt som kan ha afseende på Beethovens lif; Beethoven var hans värld, i den lefde han, och man har hans forskningar att tacka för beriktigandet af en mängd villfarelser och falska uppgifter, hvilka förekommit i äldre biografier öfver den store mästaren.

Om sättet hvarpå Thayer brukade sammanföra sitt material upplyser en af de skissböcker hvilka den ansedde amerikanske musikkritikern H. E. Krehbiel utgifvit i en samling af musikaliska essays (»Music and Manners from Pergolese to Beethoven»). Krehbiel erhöll skissboken af en Thayers släkting, mrs Fox; boken innehåller anteckningar som hennes onkel tänkt använda för fjärde bandet af sin Beethoven-biografi och hvilka utvisar den flit och spaningsförmåga hvarmed Thayer uppsökte hvarje minsta spår af sin hjelte, hvilket kunde tjäna honom för hans ändamål. »Neue freie Presse» har i våras offentliggjort de thayerska anteckningarna med noggrannt angifvande af data. Dessa äro, i likhet med biografien, skrifna på engelska. Följande må nu ur dem anföras, särskildt med hänseende till att minnet af den store tonkonstnären öfverallt upplifvas vid denna tid, då hans födelsedag, den 16 december, inträffar.

2 jan. 1860. Jag besökte generalträdgårdsdirektör Peter Lenné i Potsdam, bördig från Bonn. Man berättade mig, att han 1812 kom till Wien med ett bref till Beethoven från sin far och äfvenså ett från fader Ries. Då Beethoven fick höra sin Bonn-dialekt, utropade han: »Er kan jag förstå, ni talar 'bonnska'. Ni måste hvarje söndag blifva min gäst!»

29 aug. 1859. Jag mötte musikdirektör Krenn på glacisen och han berättade mig om Beethoven följande:

Hofrådet Kuffner hade sagt honom att han en gång vistats tillsammans med Beethoven i Heiligenstadt. De hade då för vana att på aftonen vandra till Nussdorf för att intaga en fisksupé på värdshuset »Zur Rose». En kväll, då Beethoven var vid godt lynne, vände sig Kuffner till honom, frågande:

»Säg mig uppriktigt, hvilken af edra symfonier anser ni för den bästa?»

Beethoven (i godt humör): »Hm, hm! — Eroican.»

Kuffner: »Jag hade trott den i C-moll.»

Beethoven: »Nej, Eroican.»

Krenn var en lärjunge till Ignaz. v. Seyfried.

En gång studerade han Beethovens sjunde symfoni med sin lärare och då de kommo till det ställe där pukorna disharmonierade, berättade Seyfried följande: För flere år sedan repeterade de detta verk med hans orkester. Då de kommo till besagda ställe tänkte han att stämmorna voro oriktigt kopierade. Men då han jämförde med klaverutdraget fann han detsamma där också. Med all möjlig diskretion vände han sig nu till Beethoven, sägande: »Bäste vän, här tycks vara ett misstag: pukorna stämma icke.» Beethoven reste sig hastigt, utropande: »Det har icke heller varit min mening!» Seyfried, som sedan lärt uppskatta den idé, hvilken låg till grund för musiken, sade till Krenn: »Nu inser jag att pukorna icke borde stämma.»

28 okt. 1859. Den gamle skådespelaren Hopp berättade mig i dag, att han vid öppnandet af Franz Josephstadt-teatern ännu var i Baden men några dagar senare, d. 4 nov. 1822, kom till Wien. Hensler gaf i Josephstadts-teaterns klädrum en festmåltid med anledning af sin namnsdag. Inbjudna voro Beethoven, Glaser, Bäuerle, Gleick, Meisel, Hopp m. fl. Beethoven hade sin plats midt under ett ur med klockspel. Glaser bad Reubl, som hade att bestyra om nöjena för dagen, att ställa klockspelet på uvertyren till »Fidelio»; Beethoven hörde på och sade: »Det spelar bättre än orkestern på Kärntnerthor» (- teatern).

Wilhelm Rust brukade berätta, att han år 1809 en gång satt tillsammans med Beethoven på ett kafé, då en fransk officer gick förbi. Beethoven knöt näfven och utropade: »Om jag som general förstod lika mycket strategi, som jag nu i egenskap af komponist förstår mig på kontrapunkt, så skulle jag ge er, karlar, litet att göra.»

29 apr. 1860. Hos Links, där jag träffade Horzalka. Han talade med mycket beröm om Schindler och hans trohet mot Beethoven. Horzalka berättade, att år 1820 eller 1821 en fru Baumgarten, majorska, hade en gosspension, hvari Beethovens brorson var inackorderad. Hennes syster, baronessan Born, bodde hos henne. En afton gjorde Horzalka, då en helt ung man, visit där och fann endast baronessan hemma. Snart kom en annan på besök och stannade till theet. Det var Beethoven. Bland annat man språkade om var äfven Mozart och Born frågade då Beethoven (naturligtvis skriftligen) hvilken af Mozarts operor han ställde högst. »Trollflöjten», sade Beethoven, hvarefter han med ögonen rigtade mot höjden och klappande händerna utropade »O, Mozart!» Då Horzalka, såsom allmänt var, ansåg »Don Juan» för Mozarts bästa verk, gjorde detta Beethovens omdöme ett djupt intryck på honom.

24 maj 1860. Jag besökte Salis vid Naglergatan i Wien. Hans fru var dotter till violoncellisten Willmann och sålunda brorsdotter till den i Bonn 1790—93 anställda sångerskan Willmann, sedermera Galvani. Fru Salis sade mig att hennes far ofta berättat för henne, att Beethoven synbarligen var förälskad i den vackra sångerskan och friat till henne, men hon gaf honom korgen för att han »var ful och halft en narr».

25 maj 1860. Herr Salis förde mig till hofsekreteraren Mähler, en 82 års man född i Koblenz. Han kom 1803 till Wien. Breuning presenterade honom för Beethoven på Theater an der Wien, där Beethoven då bodde.

Det torde ha varit under vintern 1803—1804. De funno Beethoven vid arbetet, afslutande »Eroican». Då de önskade få höra honom spela, satte han sig ned och spelade finaltemat, variationer och fuga, och när han slutat därmed fortsatte han ett par timmar med fria fantasier. Under hela denna tid, berättade Mähler, själf komponist, förekom icke en enda takt som var felaktig eller som icke lät originell.

28 maj: — jag besökte ånyo Mähler och gjorde honom förfrågningar, hvilkas besvarande visade att jag riktigt återgifvit det ofvanstående. En omständighet, berättade han, väckte hans särskilda uppmärksamhet, att han nämligen förde händerna så lugnt under spelet. Beundransvärdt, såsom hela utförandet, var att han icke kastade upp händerna eller gjorde några häftiga rörelser med dem; de tycktes till höger och venster glida öfver tangenterna, endast låtande fingrarna arbeta. — Han berättade mig att vid generalrepetitionen till »Fidelio» tredje fagotten felades, att Beethoven förargad och ängslig sökte efter densamma men att Lobkowitz tog saken lugnt — två fagotter finnas ju och en tredje betyder väl ej så mycket o. s. v. Beethoven var ursinnig, och då han efter repetitionen på hemvägen gick öfver Lobkowitzplatsen kunde han ej låta bli att gå till stora porten och inåt ropa »Lobkowitz-åsna».

... Mähler var också porträttmålare och strax efter sedan han kommit till Wien gjorde han ett Beethoven-porträtt, hvarå mästaren stödjer vänstra handen på en lyra medan den högra är utsträckt liksom för att slå takten. I bakgrunden synes ett Apollo-tempel.

5 juni 1860. — Jag var i Graz och träffade Hüttenbrenner (Anshelm) som meddelade mig följande enskildheter. Ungefär tio år före Beethovens död flyttade Anshelm Hüttenbrenner för några år till Wien. Han var amatörmusiker och komponist samt Beethoven-entusiast likasom många andra från Graz. Dr Joseph Eppinger införde honom hos Beethoven, som då, efter hvad han ville minnas, bodde vid en trång gata i det inre af staden. Hvad han tydligt erinrar sig var det intryck rummet gjorde på honom — skjortor, stöflar och skor, böcker, noter, allt låg i hög eller kringströdt på golfvet. Då Eppinger presenterade honom sade Beethoven: »Jag är ej värd att ni besöker mig», och hela hans yttre visade att han sade detta af blygsamhet.

Hüttenbrenner erinrar sig också att man den tiden i Wien brukade berätta, att Beethoven där grundade sitt rykte genom det förträffliga sätt hvarpå han spelade Bachs »Wohltemperirtes clavier». Såsom prof på sin kompositionsförmåga visade Hüttenbrenner en gång Beethoven sin uvertyr till Schillers »Räuber». Beethoven genomsåg den och klappade honom hjärtligt på axeln som bevis på sitt erkännande. Hüttenbrenner bekräftar också, hvad jag så ofta hört omtalas, nämligen om Beethovens hjärtliga och skallande skratt.

På vintern 1826—27 skrifva till honom hans vänner i Wien, att, om han ännu en gång ville se Beethoven lefvande, han genast skulle begifva sig dit från Graz. Han skyndade till Wien och ditkom ett par dagar före Beethovens död. Tidigt på eftermiddagen d. 26 mars inträdde Hüttenbrenner i den döendes rum. Han nämner de personer han där träffade: Stephan Breuning och hans unge son Gerhard. Schindler, Telscher och Karls moder, (Detta var dock ett misstag. Däremot var fru van Beethoven, gift med Johann v. B., närvarande, och hon har berättat att Karls moder sedermera ofta beklagat, att hon ej fick vara närvarande vid dödstillfället.) Beethoven hade länge varit medvetslös. Telscher begynte att afteckna den döende Beethovens ansikte. Detta sårade Breunings känsla, och efter en ordstrid mellan dem tog Telscher sina papper och gick. Därefter gingo Breuning och Schindler för att utsöka en graf på Währinger-kyrkogården. (På slaget 5, då hastigt en storm uppstod och det blef mörkt, skyndade Gerhard, som stått vid fönstret, hem till sin lärare.) Så funnos i rummet endast Hüttenbrenner och fru van Beethoven. Ute rasade stormen, betäckande glacisen med snö och hagel. Då den lade sig upplystes allt af en blixt, följd af en förfärlig åskknall. Hüttenbrenner satt på sängkanten, stödjande Beethovens hufvud — hållande honom upprätt med den högra armen. Andningen var redan mycket svår, sedan ett par timmar hade dödsarbetet inträdt. Vid det plötsliga, förfärliga åskbullret lyfte den döende hastigt hufvudet från Hüttenbrenners arm, utsträckte majestätiskt högra armen »såsom en general, som gifver sin här en befallning». Det var blott ett ögonblick; armen sjönk ned. Beethoven var död

Musikpressen.

På Elkan & Schildknechts förlag har utkommit:

För piano, 2 händer:

L. Aug. Lundh: *Tonbilder*, lätta, melodiska och instruktiva småstycken. Tillegn. Algot Haquinius. Pris kr. 1,50.

Espen, Th.: *Resignation* (Stilles Weh.). Pris 75 öre.

Sandels, Ellen: *Öfver land och haf.* Française. Pris 75 öre. — *Fröken Backfisch.* Rheinländer. Pris 50 öre.

Broström, Hildur: *Graziella.* Pas de quatre. Pris 75 öre.

För piano, 4 händer:

Corbin, A.: *Santiago.* Spansk vals. Pris 1 kr.

För en röst med piano:

Becker, Albert: *Julsång.* (c—f.) Pris 50 öre.

Palm, Herman: *Aprilnarri* (d—g). Visa af Z. Topelius. Pris 1 kr.

Ekenberg, Aug.: *Vattenliljan* (d—f). Pris 50 öre.

På Abr. Hirschs förlag har utkommit:

För piano, 2 händer:

F. v. Flotow: *Martha eller marknaden i Richmond.* Komisk opera. Arrangement för piano med bifogad text. Pris kr. 1,50.

Bäck, Knut: *Lyriska Melodier och Studier.* Smärre pianostycken. Op. 7. Pris 2 kr.

Kjerulf, Halfdan: *Vuggevise.* Pris 50 öre.

Publikens Favoritmelodier vid sekelslutet. Potpourri af Aug. Meissner. Arrangement. Pris kr. 1,50.

För guitarr:

Guitarrskola. Öfningar och studier jemte sånger med guitarrackompagnement, bearbetade och progressivt ordnade af A. Eggers. Pris 2 kr.

För en röst med piano:

Hallén, Andreas: 1. Jungfru Maria i Rosengård (c—f); 2. En blomma (diss—e). Tvenne dikter af Victor Rydberg. För mezzosopran eller baryton. Pris 1 kr.

Sjögren, Emil: *Sju Sånger* ur »Tannhäuser» af Holger Drachmann. Op. 3. B) lägre sättning. Pris kr. 2.50.

Aulin, Tor: *Trenne sånger.* 1. Græd ej mer! (c—g). Ord af Gjellerup; 2. Længsel (d—giss). Polsk folkesang; 3. Hvad agter jeg mit unge liv (d—ess). Ord af Holger Drachmann.

För fyra mansröster:

Liljefors, Ruben: *Sång till glädjen.* Ord af Frith. Holmgren. Pris 20 öre.

Palm, Herman: *I natten* (kvartett med tenorsolo). Ord af Victor Rydberg. Pris 20 öre. — Utgöra N:o 8 och 9 af samlingen »Kvartettsångaren».

På Fr. Skoglunds förlag har utgifvits:

För en röst med piano:

Sjung med oss, mamma. 18 visor satta i musik af A. T. 5:te häftet. Pris kr. 1,50.

På eget förlag har utgifvits:

1899. Julhälsning i toner, utgifven af G. Brückner. Fjärde årgången. Pris 70 öre.

Dahlström, A. W.: *Skiftande blad.* Enkla sånger 1:a häftet. Pris kr. 1, 50; — *Valljäntans sång.* Ord upptecknade af J. Nordlander. Pris 50 öre.

Att börja med de oss först till anmälning sända musikalierna — Elkan & Schildknechts förlag —, ha vi först och främst att fästa oss vid L. Aug. Lundhs små »Tonbilder». Dessa små förträffliga stycken med utsatt fingersättning äro 20 till antalet, hvardera en sida i omfång och benämnas Morgonhälsning, I arla morgonstund, Mamma, En liten visa, Längtan, Idyll, Sorg, Pippi är död, Muntra gossar, etc. Häftet kan på det bästa rekommenderas till bruk vid nybörjares undervisning, dem de helt visst skola intressera. »Resignation» af Espen, tillhör samlingen Salon-Bibliotek för Piano och är af populärt slag med melodi i oktaver öfver en bas af ackord

i $^3/_4$ takt. Med förbigående af dansmusiken, som har ett mera praktiskt än konstnärligt mål, kasta vi nu en blick på förlagets sångnyheter. Beckers »Julsång» är enkel med tillbörligen andaktsfull stämning och melodiskt anslående. En ganska behaglig sång i $^6/_8$ takt med ackordackompanjemang är »Vattenliljan» af Ekenberg (känd genom sin omtyckta visa »Rida, rida ranka»). Palms »Aprilnarri» är en liflig och munter sång till den bekanta texten af Topelius »Kom glada gosse, hör hvad jag dig svär för min tro skull», etc.

Bland julnyheterna från Abr. Hirsch framstår i synnerhet »Lyriska Melodier och Studier. Smärre pianostycken» af Knut Bäck. Komponisten, bördig från Stockholm, är bekant såsom betydande pianist, hvilket han hade tillfälle att ådagalägga på de af honom och hr W. Stenhammar arrangerade »musikaftnar» i Vetenskapsakademiens hörsal under säsongen 1895—96. Han har sedan verkat som musiklärare i Göteborg. Det ofvannämnda kompositionshäftet är, såsom å titelbladet angifves, »hufvudsakligen afsedt för utbildandet af anslag och musikaliskt föredrag». Det innehåller 15 stycken, af hvilka hälften blott äro en sida i omfång, och benämnas: Arietta, Preludium I, II, III, Scherzino, I Ländlerstil, Novelett, Bagatell, Romans, Studie, Intermezzo, Albumblad, Capriccio, Impromptu. De äro till form och musikaliskt innehåll, melodiskt som rytmiskt, alldeles förträffliga, att räkna bland den svenska pianolitteraturens bättre alster, och särskildt en skatt för mera försigkomna pianoelever. — Arrangementet af v. Flotows melodirika opera »Martha», ett häfte om 19 sidor, är naturligtvis icke fullständigt klaverutdrag utan ett potpourri med öfverlagd text. — Kjerulfs vackra »Vuggevise» föreligger nu i separattryck. — Meissners potpourri, »Publikens favoritnummer vid sekelslutet», tillkommet med anledning af hans nyligen inträffade omnämnda jubileum, får man nu göra bekantskap med vid pianot. Det fyndigt hopkomna arrangementet slutar, såsom en snärt åt våra dagars musikaliska publik, med — »Kväsarvalsen».

Att nu vända oss till sångerna träffa vi först en samling, Bibliotek för sång, häft. 1, innehållande 12 sånger af våra klassiska sångkomponister A. F. Lindblad (Varning, En sommardag) och Josephson (I skogen, Stjärnklart) samt af Wennerberg (Trasten i höstkvällen), Söderman (Killebukken), F. Arlberg (Svärmeri), Schubert (Rosen), Kjerulf (Sövnen) samt vidare en finsk och två svenska folkvisor. — Aulins sånger äro talangfullt skrifna, i nutidsstil med stundom öfverraskande harmonik i ackompanjemanget. Halléns tilltalande sånger hafva ett rikt ackompanjemang, alltigenom välklingande. Emil Sjögrens bekanta, förträffliga »Tannhäuser»-sånger kunna nu genom den lägre sättningen komma en större musikpublik till godo.

I Eggers »Gitarrskola» upplyser förordet, att afsikten med densamma är att bibringa nybegynnaren den färdighet som behöfves för sångackompanjemang, hvarför antalet af svårare etyder är inskränkt och öfningar i terser, sexter, oktaver, flageolettspel o. s. v. alldeles uteslutits. Skolan innehåller 24 småstycken och 10 sånger, mest folkvisor.

Af »Sjung med oss mamma», den välkända samlingen små visor för barn, har 5:te häftet utkommit, lika förtjänstfullt som de föregående, innehållande för barn lämpliga sånger, mest af muntrande natur. Tonsättarinnan har själf skrifvit text till hälften af sångerna, två texter äro af Ebba Westberg, de öfriga af Topelius, Gellerstedt, B. E. Malmström och Ernst Beckman, ett par äro »gammalt rim». Bland titlarna må nämnas: De svenska gossarnes utmarsch, Kring julgranen, Dumbommar, Gäspus, Nickus och Jon Blund, Sjömansvisa, Johan Banér, Fosterlandet. Det är vackra, friska sånger utan allt pietistiskt känslopjunk. — »Julhelsning i toner», utgifvet i Göteborg af dir. G. Brückner, som där förestår musikskolor, inledes med en dikt, »Bethlehems stjärna», af K. A. Tavaststjerna och afslutas äfven med ett par dikter. Det innehåller nekrologer öfver Siegfried Saloman och en finsk musikdirektör Adolf Leander samt porträtter af dem som lämnat musikbidragen till häftet. Dessa utgöra pianostycken af G. Geijer, Rudolf Gagge, G. Brückner, Ferd. Seveso, Ad. Leander, Iv. Widéen och Sara Wennerberg, solosånger af Herm. Palm, Ad. Leander, Siegfr. Saloman (Romance ur »Diamantkorset») och Vilh. Sefve, Terzett för sopr., alt, tenor och orgel af Jos. Czapek samt Romance för violin och piano af Elfrida Andrée.

Sångerna af A. W. Dahlström (i distribution af Envall & Kull) äro helt enkla och anspråkslösa alster af en dilettant, som själf synes vara textförfattare i samlingen »Skiftande blad». Orden i »Valljäntans sång» sägas vara upptecknade af J. Nordlander.

På Abr. Lundquists förlag har utkommit:

Jödde i Göljaryd. Visor och Berättelser, 1:sta häft. Pris kr. 2:50.

Häftet, hvars vignett har en kolorerad bild i helfigur af »Jödde», inledes med ett kort förord, hvari författaren (Karl Petter Rosén) säger sig utgifva dessa berättelser och visor på mångas uppmaning och hoppas »att detta häfte icke blifver det sista.» Berättelserna liksom ett par af visorna äro återgifna på hans småländska födelsebygds tungomål, några på s. k. modifierad rikssvenska. Innehållsförteckningen uppgifver hvarifrån sångerna (14) äro hemtade. Berättelserna äro 8, väl bekanta från »Jöddes» uppträdande på Skansen etc. (däribland »Tocka manecker, söm de kallar för talminetrar å barinetrar»). Häftet prydes af flera fina illustrationer till texten.

Det nordiske Forlag (Musikforlaget: Henr. Hennings), Köpenhamn, har utgifvit:

För piano, 2 händer:

J. Ad. Hägg: *Suite sentimental.* Pris kr. 2; *Kleine Ballade*, kr. 0,80: *Kobolde und Nixen.* Fantasistycken kr. 2; *Vals n:o 1* (H-dur) kr. 0,80; *n:o 2* (Emoll) kr. 1; *Impromptus.* N:o 1 och 2 à kr. 1; *Ballettstück.* kr. 1; *Blumenstück*, kr. 0, 80; *Marsch* kr. 0,80; *Tarantelle* kr. 1. *Blumenlieder u. andere Lieder.* H. 1 o. 2 à 2 kr.

Ofvannämnda musikalier af den bekante svenske komponisten Jac. Ad. Hägg ha kommit oss sent tillhanda så att närmare redogörelse för dem ej nu medhinnes. Suiten, den vidlyftigaste af dessa kompositioner, innehåller fyra satser och vittnar likasom Häggs tonsättningar i allmänhet om grundliga studier, fantasi och smak. Till karaktären kan man säga dessa påminna dels om Ludv. Norman, dels om N. W. Gade, hvilken senare i synnerhet varit förebilden till de mindre styckena såsom »Blumenlieder» etc.

Litteratur.

På C. E. Gernandts förlag har utkommit:

Gjellerup, Karl: *Richard Wagner* i sin trilogi Nibelungens ring. Auktoriserad öfversättning af Fr. Vult von Steijern. Pris 3 kr.

Gellerups bok »Richard Wagner i sin trilogi Nibelungens ring» är, såsom öfversättaren angifver, ett arbete, som är nära tio år gammalt och »det värdefullaste större verk som hittills skrifvits öfver Wagner på nordiskt tungomål». Författaren har skrifvit sin bok efter att under en vistelse i i Rom där ha hört Neumanns wagnersällskap uppföra trilogien. Öfversättaren skiljer sig i sin uppfattning i ett och annat, hvarom hans noter till boken upplysa. Skälen till anmärkningarna äro hufvudsakligen grundade på att författaren själf icke bevistat föreställningarna i Bayreuth, »enda medlet för att verkligen lära känna Wagners verk» (Chamberlain). Innehållet är, efter författarens Inledning följande: Das Rheingold. I Musikdramat. II Stoffet och dess källor. — Ledmotivet. Dess natur och teknik. — Från »Föraftonen» till trilogiens »Första dag». — Die Walküre. I Musikdramat. II Stoffet

och dess källor. III Erotiken i Die Walküre. — Siegfried. 1 Musikdramat. II Stoff och källor. III Naturstämningen i Siegfried. — Götterdämmerung. I Musikdramat. II Stoff och dess behandling. III Musikaliska egendomligheter. — Verket som helhet. I Ledande idéer. II Till värdesättningen af det poetiska arbetet i Nibelungens ring. — Notbilaga (40 ledmotiv och exempel).

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern. Nov. 29, Dec. 8. Wagner: *Den flygande Holländaren.* — Dec. 1, 9. Hallén: *Valdemarsskatten.* — 3 Mozart: *Figaros bröllop.* — 4, 6, 10 Mehul: *Joseph i Egypten,* (Benjamin, En Coryphé: Fru Linden, frök. Fernquist; Jakob, Utobal: hrr Lundquist, Elmblad; Ruben, Simeon, Naphtali, Dan, Levi, Isaschar, Juda, Sebulon, Gad, Asser: hrr Sellergren, Forsell, Adami, Söderman, Sjöman, Bröderman, Lundmark, Ericson, Henrikson, Malmsjö; höfvidsmannen: hr Grafström); Gluck: *Vårdrottningen,* herdeidyll i 1 akt. (Lisette, Helen: frök. Hallgren, fru Lindberg; Philint: frök. Edström; marquis de Monsoupir, Rickard: hrr Adami, Lejdström). — 5 Thomas: *Mignon* (Mignon: frök. Gerda Nilsson, 1:a debut). — 7, Bizet: Carmen. — 11—14 Föreställningar af skådespelaren Mounet-Sully (från Comédie Française) med sällskap. (Pjeser: »Otello», »Hernani», »Oedipe roi», »Hamlet».)

Wasa-teatern. Nov. 29. 30 Offenbach: *Orpheus i underjorden.*

Katarina kyrka. Nov. 30. Upsala studentkårs Allmänna Sångförenings konsert.

Immanuelskyrkan. Dec. 3. Konsert af organisten Carl Bohlin. (Orgelinvigning.) Biträdande: fru Davida Afzelius, frök. Hedv. Edgren; hrr Alb. Lindström, V. Wiklund, en större sångkör.

Vetenskapsakademien. Dec. 7. Musikafton af hr Fredr. Peterson. Biträdande: hrr Molander, Trobäck och sångamatörer.

Musikaliska akademien. Dec. 9. Konsert för välgörande ändamål under H. K. H. Kronprinsessans beskydd. Medverkande: Grefvinnan M. Taube, fru Sterzel, fröken Maria Wieck, hofkapellm. Henneberg, hrr John Forsell, Max Strandberg, C. Bach.

Bristande utrymme nödgar oss till omnämnande i största korthet af ofvanstående musikföreställningar. Debuten af fröken Gerda Nilsson som Mignon utföll lyckligt. Rösten är liten men sköttes väl och uttalet är tydligt. Figuren är liten, lämplig för denna roll. »Joseph i Egypten» och »Vårdrottningen» gåfvos med utmärkt uppsättning och god rollbesättning. Då detta program snart torde återkomma, få vi närmare yttra oss om utförandet. — Från Vasateatern har Ranftska operettsällskapet öfverflyttat till Göteborg. Musikföreningen gaf för fylld salong Händels storslagna oratorium »Messias» med uteslutande af tre nummer i andra och lika många i tredje afdelningen. Utförandet var under hr Stenhammars ledning mönstergillt. Körerna klingade präktigt och solisterna fyllde väl sina uppgifter; orkestern likaså. — Studentkonserten i Katarina kyrka till firande af hr Hedenblads jubileum gafs äfven för fullt hus. Den inleddes med kungssången med anledning af konungens närvaro, och programmet bestod af välkända sånger, ypperligt utförda af den storartade kören äfvensom af en mindre kör. En nyhet var en anslående körsång af prof. Nyblom. Hr C. F. Lundqvist biträdde med solo i »Serenad vid strandbredden» och folkvisan »Du gamla du friska».

Välgörenhetskonserten i Musikaliska akademien hade så talrika åhörare, att de äfven upptogo en del af estraden. Konungen, kronprinsparet med två söner, hertig Carl med gemål och hennes syster, prinsessan Tyra, samt prins Eugen voro närvarande. Programmet började med Allegro ur sonat (E moll) för violoncell och piano (hrr Bach och Henneberg) af Brahms och slutade med trio ur »Trollflöjten» (grefvinnan Taube, hrr Forsell, Strandberg). Sången utfördes mycket förtjänstfullt af fru Sterzel och hr Forsell, en duett ur »Romeo och Julia» sjöngs af grefvinn. Taube och hr Strandberg, fröken Wieck spelade en del af Schumanns »Carneval» och hr Bach ett par violoncellnummer. Hr Henneberg utförde nästan hela pianoackompanjemanget.

Konserten i Immanuelskyrkan gafs efter väl valdt och rikt program. Hr Lindströms utmärkta orgelspel, arierna och de andliga sångerna, hvilka af fru Afzelius och dir. Bohlin med goda röster och bästa framställning utfördes, likasom den väl inöfvade körens nummer och äfven violinspelet, allt lämnade bästa intryck. — Hr Fredr. Petersons musikafton inleddes med en melodisk pianotrio af Otto Malling, påminnande om dennes lärare Gade. Solo spelade hr Peterson klart och smakfullt stycken af svenska tonsättare och en briljant vals af Tschaikowsky.

Musiknotiser.

Från hufvudstaden och landsorten.

Konung Oscar II såsom musikhistoriker. I den bekanta tyska musiktidningen »Neue Musikzeitung» har under hösten för kommiten längre uppsats med titel »König Oskar II als Musikhistoriker», mycket sympatiskt skrifven af A. Arnheim, en syster till den tyske historikern Fritz Arnheim, stor kännare af svensk litteratur och författare till arbeten om svenska regenter och annat rörande vår historia och politik. Författarinnan Arnheim omnämner hvilket intresse den Bernadottska fursteätten egnat åt tonkonsten och visar sig ha noggrann kännedom om konung Oskar II:s musikhistoriska skrifter och det hägn han skänkt tonkonsten hos oss. Såsom bevis därpå anföras flere citat ur konungens tal i Musikaliska akademien under den tid han var dess præses. Svensk Musiktidning har, såsom bekant, vid flere tillfällen egnat uppmärksamhet åt denna konungens verksamhet till tonkonstens befrämjande hos oss samt äfven anfört några af hans högstämda tal i Musikaliska akademien.

Kgl. teatern. Till firande af Beethovens minne och födelsedag (d. 16 dec.) kommer hans opera »Fidelio» att uppföras äfvensom en symfonikonsert att gifvas med program af Beethoven-kompositioner. Under inöfning äro »Hans och Greta» såsom julpjes samt »Mästersångarne», »Aida», »Nürnbergerdockan» och Webers enaktsopera »Abu Hassan».

Förste hofkapellmästaren Conr. Nordqvist lär vara betänkt på att afgå från kapellmästareplatsen. Hr W. Stenhammar har antagit anbudet att som aspirant till densamma på prof anföra några operor, hvarvid början göres med »Aida».

K. Musikkonservatoriets offentliga uppvisning egde rum den 13—15 december. Tiden medgifver ej att nu närmare redogöra för densamma.

Svensk musiker och musik i London. Violinkonstnären Fredrik Frederiksen med fru (född Grace Henshaw) gåfvo d. 2 dec. i Steinway Hall sin sedvanliga årskonsert. Hr Frederiksen gaf en utmärkt tolkning åt Vieuxtemps' liffulla Fantasia Appassionata och spelade därefter som extranummer, då applåderna aldrig tycktes vilja taga slut, Nerudas Berceuse. Fru Frederiksen (pianist) spelade solo Andante & Rondo Capriccioso af Mendelssohn och Trepak af Rubinstein och tillvann sig ett välförtjänt bifall.

Stort intresse väckte den svenske kompositören Gustafs Häggs trio för pianoforte (fru Frederiksen), violin (hr Frederiksen) och violoncell (mr Waleen), som nu för första gången uppfördes i England. »Morning Posts» musikanmälare yttrar: Gustaf Hägg är en ung svensk kompositör, hvars namn är nytt för Londons publik. Trion är väl komponerad och melodierna äro originella och behagliga. Konsertgifvarne och mr Waleen gåfvo en god tolkning åt det nya verket.

Kvartettkompositörernas täflan. Till den af Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande i år utlysta pristäflan, för hvilken tiden utgick den 1 d:s, ha inkommit ej mindre än 101 kvartetter. I täflingen ha 49 kompositörer deltagit, och ett 40-tal kvartetter äro skrifna till de af sällskapet utgifna texterna.

Litteris et artibus. Denna medalj har tilldelats operasångaren C. J. J. Forsell och f. d. operasångaren O. Lemon.

Göteborg. Å stora teatern började Ranfts operettsällskap d. 2 dec. sin sejour härstädes med uppförande af Messagers »Flickorna Michu» (Regie: hr Ax. Rundberg). Några dagar senare upptogs »Geishan». På Folkteatern har gifvits »Vermländingarne» med frök. Helma Nelson som Anna. Göteborgs Orkesterförenings 1:a symfonikonsert egde rum d. 19 nov. (sönd. kl. 6 e. m.) i Reallläroverket. Programmet upptog: 1 Söderman: konsertuvertyr; 2 Schubert: Symfoni, H-moll; 3 Händel: Largo, sopransolo (fru Axeline Mràz) med ork.; J. S. Bach: Chaconna, bearb. och instrumenterad för orkester af Joachim Raff. — Den 8 dec. gaf hr Marteau konsert härstädes på hemväg till sitt hemland.

Från våra grannland.

Kristiania. Nov. 11—dec. 8. Nationalteatern har af pjeser med musik under denna tid endast uppfört »Sigurd Jorsalafar» o. »Helligtrekongers aften». Söndag d. 3 dec. (kl. 5) gafs 5:te symfonikonserten, då under Joh. Halvorsens ledning utfördes: 1 Rimsky-Korsakow: »Sheherazade», symfonisuite; 2 Grieg: »Fra Holbergs tid», suite för stråkork.; 3 Liszt: Rhapsodie N:o 2. Eldorado-teaterns repertoar har under samma tid upptagit »Vermländingarne», »Stackars Jonathan», »Sköna Helena», »Konung för en dag», »Jorden rundt» samt »Nitouche» med frök. Helma Nelson som Diana. D. 14 nov. gaf här Henri Marteau sin 2:a och sista konsert, biträdd af pian. Grovlez och frök. Kaja Fleischer (ackomp.) — Musikföreningen gaf d. 18 nov. sin 1:a kammarmusiksoaré. Medverkande voro frök. Hildur Andersen, hr Gust. Lange, Augusta Leroy m. fl. och programmet var följande: Brahms: Pianokvartett, F moll, op. 34; 2 Haydn: Stråkkvartett, D dur, op. 64 N:o 5; Schumann: Pianokvintett, Ess dur, op. 44. D. 2 dec. gaf Musikföreningen sin 3:e säsongkonsert und. Iv. Holters ledning och med biträde af violinvirtuosen Arrigo Serrato. Därvid utfördes: 1 Beethoven: violinkonsert; 2 Bizet: Roma, suite för stor ork.; 3 Sarasate: Zigeunerweisen (violinsolo); 4 Weber, C. M. v.: »Oberon»-uvertyr. Några dagar senare hade Arr. Serrato egen konsert, då han bl. a. spelade Wieniawskis 2:a konsert (D moll) och Vieuxtemps 4:e konsert (D moll), ackompagnerad af hr Eivind Alnæs. Den 21 nov. gafs den 1:a kammarmusiksoarén (inalles 6) af hrr Arne Svensen, Harald Heide, Severin Svenson och S. von Beuge, biträdda af fru Erika Nissen och hr Joh. Halvorsen. Programmet var följande: Haydn: Stråkkvartet, D-moll, op. 76; Beethoven: Sonat för violoncell o. piano, A dur, op. 69; Grieg: kvartett, G moll. En konsert med endast egna kompositioner gaf hr Johan Backer-Lunde d. 23 nov., under medverkan af fruar Ag. Gröndahl och Eva Nansen samt konsertmästare Anton Svendsen från Köpenhamn. Kompositionerna voro 2 sonater för violin och piano (op. 20 och 27), suite för 2 pianon ooh åtskilliga sånger för mezzosopran. Ett par kyrkokonserter ha gifvits af hr Thorv. Lammers, biträdd af sin kör, hr N. Methlie och organisten Chr. Cappelen.

Helsingfors. Nov. 10—dec. 6. Musikpjeser å teatrarne ha ej denna tid förekommit förr än då Operettsällskapets artister från St. Petersburgska teatern »Nemetti» å Alexandersteatern d. 3—5 uppförde »Geishan», »Våra Don Juaner», operett af Roth, »Zigueneranger» operett af Michalech och »Sköna Helena». Den 23 nov. gaf Filharmoniska sällskapet sin 2:a symfonikonsert för säsongen under dir. Rob. Kajanus, ledning under medverkan af tenorsångaren Felix Senius efter följande program: 1 Bach-suite (H moll) för flöjt och stråkorkester; 2 Haydn: Aria ur »Skapelsen»; 3 Sånger med piano; 4 Rimsky-Korsakow: »Antar», symfoni. Ett par dagar senare gaf sällskapet sin 2:a folkkonsert i Societetshuset. Akademiska sångföreningen gaf d. 29 nov. konsert med biträde af Filharmoniska sällskapets orkester och d. 3 dec. ytterligare en konsert i Brandkårshuset. Emil Sjögren biträdd af konsertmästare Tor Aulin har i denna månad konserterat i Finland. Vid den konsert hr Sjögren 1 dec. gaf i universitetssalen biträddes han äfven af grefvinnan Ebeth Mörner, fru Sigrid Sundgren-Schneevoigt, bassångaren A. Ojanperä och Filharmoniska sällskapets orkester. Bland kompositioner af hr Sjögren, hvilka då utfördes, må mämnas: »Festpolonäs», Sonat, op. 19 (G moll) för violin och piano (hrr Sjögren och Aulin), »På vandring», suite för ork., »Erotikon», pianocykel (fru S.-Schneevoigt) samt flere sånger utförda af grefvinnan Mörner och hr Ojanperä. En populär konstert gafs d. 3 dec. till förmån för djurskyddsarbetet, då medverkande bl. a. voro fru Hilda Castegren och en sångerska, fröken Karin Helenius, som berömmes för sin vackra röst.

Köpenhamn. Nov. 11—dec. 7. Kgl. teaterns repertoar ofvan nämnda tid har af musikpjeser upptagit »Trubaduren», »Don Juan», »Hakon Jarl», »På Sicilien», »Den flygande Holländaren», »Kongs-Emnerne» och »Skön Karen», opera i 1 akt af Tekla Griebel (text af Einar Christiansen) samt baletterna »Livjægerne paa Amager», »Et Folksaga» och »Undine» (musik af Rich. Henneberg).

Vid 2:a Filharmoniska konserten d. 23 nov. med sångaren Messchaert och kapellmusikus Ax. Gade som solister utfördes: Schubert-Mottl: Fantasie; Lange-Müller: Romans för violin och piano; Schumann: »Dichterliebe» (ackompagnatör prof. Jul. Röntgen); samt St. Saëns: symfoni. — Under Joh. Svendsen direktion gaf Kgl. kapellet till förmån för aflidne kammarmusikus G. A. Lembkes efterlefvande en konsert i konsertpaläets stora sal, hvarvid bl. a. fru Ellen Gulbranson biträdde. D. 20 nov. och 6 dec. konserterade här lady Wilma Neruda-Hallé, biträdd af pianisten fröken Johanne Stockmarr. Sistnämnda dag gaf äfven hr Marteau konsert. D. 27 nov. och 4 dec. gåfvo hr Messchaert och Röntgen konserter. Paläkonserterna under Joachim Anderssens ledning ha fortgått, bjudande på såväl vokal som instrumental musik af värde, såsom symfonier af Beethoven, musik ur Wagners »Parsifal» etc.

Från andra land.

Paris. Wagners »Tristan och Isolde» har upplefvat en serie af 10 föreställningar å Nouveau-Théâtre i Paris under Lamoureux' anförande, som gjort stora ansträngningar för att få ännu ett antal föreställningar till stånd till nedsatt pris, men alla hans bemödanden ha strandat på de dryga omkostnaderna vid hvarje föreställning.

Dödsfall.

Aristide Cavallié-Coll, berömd fransk orgelbyggare, har nyligen aflidit i Paris. Han tillhörde en gammal ansedd orgelbyggaresläkt och föddes i Montpellier den 4 februari 1811. Redan vid 18 års ålder fick han af sin fader i uppdrag att bygga orgeln i Lerdas domkyrka. Intill år 1834 var han sysselsatt i sitt fack i Spanien och södra Frankrike, men detta år begaf han sig till Paris, där han förvärfvade sig större kunskaper i fysik, kemi och mekanik. Af sina lärare nödgad att deltaga i täflingen om byggandet af en stor orgel till kyrkan i S:t Denis, afgick han i den med segern. Firmans orgelverkstäder flyttades senare till Paris, där verksamheten snart antog mycket stora dimensioner och firmans orglar blefvo världsberömda. Den nu aflidne chefen har gjort en mängd betydelsefulla uppfinningar inom sitt fack men saknade affärsgeni för att draga fördel af dem. När han skulle bygga en orgel för t. ex. 100,000 francs, gaf han ofta ut dubbelt till försök och experiment och hvarje gång han skulle bygga en af de jättestora orglarne till katedraler i Frankrike, ådrog han sig betydliga skulder hvarför han ock dog fattig. Äfven till utlandet har han byggt många orglar, såsom till Sheffield, Amsterdam, Moskva och konservatoriet i Brüssel. Saint Saëns utbrast vid meddelandet om hans död: »Han var organisternas fader.»

Svensk Musiktidnings musikbilaga

1899

till helårsprenumeranter utgöres af

MUSIKALBUM

XII

10 sidor, innehållande

för piano 2 händer:

Wilh. Stenhammar: Ur musikdramat »*Gildet på Solhaug*». 2:a aktens introduktion (införd med benäget tillstånd af Det Nordiske Forlag, musikförlag. Henr. Hennings, Köpenhamn);

Em. Sjögren: *April*, skiss;

Gust. Hägg: *Pastorale;*

Fr. Zierau: *Viidros;*

för en röst med piano:

Aug. Elfåker: »I skogen dväljes jag stilla» (A—tvåstr.D).

Pris 1 krona.

Eleganta Permar

till Svensk Musiktidning finnas till salu à 2 **kronor** hos P. Herzog, Malmskilnadsgatan n:o 54.

Kurs i **plastik** samt undervisning i **sång** efter den italienska sångmetoden i förening med **instuderande af roler,** med särskildt afseende fäst vid frasering och diktion, meddelas af

SIGNE HEBBE

Sturegatan 24, Stockholm.

J. G. MALMSJÖ

GÖTEBORG

Etablerad 1843.

Kongl. Hofleverantör.

Tjuguen **första** pris, in- och utrikes.

Flyglar och Pianinos

Beqväma afbetalningsvilkor.

Talrika vitsord från framstående musici och konstnärer, bl. a. från **Alfred Reisenauer, Professor Frans Neruda, Alfred Grünfeld, Moritz Rosenthal, Prof. Franz Mannstädt, Dir. Aug. Körling, Mad. Teresa Carreno, Fru Margareta Stern, Fru Hilma Svedbom, Fröken Tora Hwass** samt **Kungl. Musikaliska Akademien** och **Göteborgs** mera framstående musici och musiklärarinnor.

På **MAX LEICHSSENRINGS** förlag, Hamburg, har utkommit och finnas tillgängliga i musikhandeln härstädes

SUITE in vier sätzen (D-moll) für piano (Pr. M. 3) samt

DREI LIEDER für eine Singstimme mit Klavierbegleitung af **IKA PEYRON** (Compl. pr M. 1,50).

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris (endast kontant) å expeditionen.

I Musik- och Bokhandeln:

Populär

Piano-Skola

med

Klaviatur-Tabell

för noternas snabba inlärande.

Ny, lättfattlig undervisningsmetod för barn, öfversatt och bearbetad efter

Prof. **H. von Bocklet.**

Häft. 3 kr., i pappband 3: 50, clothband 4 kr.

»Enkel, praktisk och fullt systematisk, gående i lagom hastighet och utan hopp från det lättare till det svårare. Torde vara den bästa pianoskola vi hittills haft i Sverige. En ytterligare förtjenst hos det verkligen vackra arbetet är att bearbetaren förmått göra det så alltigenom svenskt som det verkligen är.»

(Gotlands Allehanda.)

Elkan & Schildknechts Musikhandel

28 Drottninggatan 28.

AUG. ELFÅKERS MUSIKSKOLA

Banérgatan 15 (4 tr. upp)

Specialitet: **Harmoni, kontrapunkt** och **musikalisk formlära.** — Enskildt eller i klasser.

Mottagning: Onsd. och lörd. kl. 2—3 e. m.

Svensk Musiktidning

Nordiskt Musikblad. — 20:de årgången. — ***För hvarje musikaliskt hem,***

*utgifves 1900 efter samma plan som förut, innehållande **populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter** med **biografier** och **musikbilaga.** Tidningen utkommer såsom förut två gånger i månaden (utom juli—aug., »den döda säsongen») till ett pris af **5 kronor** pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å **Expeditionen, Kungstensgatan 56,** 3 tr., i **bok-** och **musikhandeln,** å posten och tidningskontor. **I landsorten** prenumereras bäst å **posten.***

Skandinaviska Orgelfabrikens

Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förnämsta orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten *enhälligt* vitsordade för att vara de **bästa** i norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.

Kontor och utställning i Stockholm.

Mästersamuelsgatan 24.

Pianomagasin.

Svenska Pianinos: Största lager från I. G. Malmsjö, Kongl. Hofleverantör, S. Andersson, Bergqvist & Nilsson, I. P. Löfberg & C:o, Stavenow & C:o m. fl.

Utländska Pianinos: från G. Schwechten, Steinweg Nachf. och Uebel & Lechleiter.

Flyglar: fr. I. G. Malmsjö, Steinweg Nachf. m. fl. — **Orglar:** från Mason & Hamlins verldsberömda firma.

Begagnade instrument tagas i utbyte.

Gust. Petterson & C:o,

43 Regeringsgatan 43, Stockholm.

Presentkort

å

*** SVENSK MUSIKTIDNING ***

à 5 kronor

finnes att tillgå å tidningens expedition

Kungstensgatan 56

samt i bok- och musikhandeln.

OBS! Vacker och lämplig julklapp!

Innehåll: Ellen Bergman (med porträtt). — Vendela Sörensen (med porträtt). — Prenumerationsanmälan. — Nytt och gammalt om Beethoven, efterlemnade anteckningar af A. W. Thayer, I. — Musikpressen. — Litteratur. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och andra land. — Dödsfall. — Annonser. — Årgångens innehåll.

STOCKHOLM, CENTRAL-TRYCKERIET, 1899.